

141
BELÜGYMINISZTERIUM
IGAZGATÁSRENDEZETI CSOPORTFŐNÖK

MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

7
SZIGORUAN TITKOS !

Sz.: 28-12/6/1976.

Ksz: 778-62/76

Hatalyos kiűl

00134

A BELÜGYMINISZTERIUM
IGAZGATÁSRENDEZETI CSOPORTFŐNÖKNEK
6/1976/XII.11/ számu

I N T É Z K E D É S E

a magyar állampolgárok egyes szocialista országokba
történő utazásával kapcsolatos igazgatásrendészeti
feladatokról

Budapest, 1976 december hó 11.n.

Az 1970. évi 4. számu törvényerejű rendelet és a végrehajtás tárgyában kiadásra került 4/1970./III.3./Korm. számu, valamint a 6/1971./XII.30./ és a 7/1976/XII.11/BM számu rendelettel módosított 2/1970./III.3./ BM számu rendeletek szabályozták az utlevelek kiadásának rendjét.

A fenti rendeletek végrehajtására kiadott 02/1970./III.14./ számu miniszteri utasítás módosítása tárgyában kiadott 018/1971. sz. miniszteri utasítás 27. pontjában

kapott felhatalmazás alapján a magyar állampolgároknak az egyes szocialista országokba irányuló kiutazási kérelmei elbírálásával és az utlevelek kiadásával kapcsolatos igazgatásrendészeti feladatok végrehajtása érdekében a járási, városi és járási, kerületi rendőrkapitányságok igazgatásrendészeti osztályai és alosztályai /a továbbiakban: rendőrkapitányság/ részére kiadom az alábbi

I N T É Z K E D É S T

1./ A rendőrkapitányság

- a Bolgár Népköztársaságba,
- a Csehszlovák Szocialista Köztársaságba,
- a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaságba,
- a Lengyel Népköztársaságba,
- a Német Demokratikus Köztársaságba,
- a Román Szocialista Köztársaságba és
- a Szovjet Szocialista Szövetségi Köztársaságba

szóló utlevél, csoportos utlevél és kiutazási engedély iránti kérelmeket bírálja el és az utiokmányokat adja ki.

2./ Egyéni utlevéllel kell ellátni minden 14. életévét betöltött kérelmezőt. Azt a 14 éven aluli kérelmezőt, aki szülője vagy törvényes képviselője nélkül közvetlen hozzátartozójához utazik, egyéni utlevéllel lehet ellátni.

3./ Csoportos utlevéllel kell ellátni:

- a./ az utazási irodák, vállalatok, intézmények, társadalmi szervezetek, iskolák által a Szovjetunióba szervezett társas-turista, illetve csereutazáson résztvevőket,

- b./ az 1. pontban meghatározott szocialista országokba csoportosan utazó általános iskolás gyermekeket,
 - c./ a SZOT üdülőkbe beutaltak részére az egyes szocialista országokba szervezett 1 napos kiránduláson résztvevőket.
- 4./ Az utlevél, csoportos utlevél és kiutazási engedély iránti kérelmet az e célra rendszeresített kérdőlapon kell benyújtani.
- 5./ Az utlevél és kiutazási engedély iránti kérelemhez csatolni kell:
- a./ személyenként 1 db 5x6 cm-es - egy évnél nem régebbi arcfényképet,
 - b./ a munkáltató állami, társadalmi vagy szövetkezeti szerv véleményét, az illetékes érdekképviselői szerv véleményét, amennyiben a kérelmező magánkereskedő, kiskereskedő vagy önálló szellemi tevékenységet folytat, tanulóknál és felsőoktatási intézmény hallgatójánál a tanintézet vezetőjének véleményét,
 - c./ sorköteles kort be nem töltött, katonai szolgálatot még nem teljesített hadköteles esetén az illetékes hadkiegészítési és területvédelmi parancsnokság engedélyét,
 - d./ a kiskorú /18. életévét be nem töltött/ gyermek, vagy a gondnokság alatt álló személy utlevél iránti kérelméhez, amennyiben nem a szüleivel vagy csak a szülői egyikével utazik, a szülői felügyeletet ellátó szülők, vagy a kiskorú

nem utazó szülő, illetve törvényes képviselő beleegyező nyilatkozatát,

- e./ a felsőfoku tanintézetben folytatandó tanulmányoknál az Oktatási Minisztérium, vagy az illetékes szakminisztérium, a munkaviszonyban /tagsági viszonyban/ állók esetében az illetékes szakminisztérium, országos hatáskörű szerv, társadalmi vagy érdekképviselői szerv vezetőjének engedélyét,
- f./ munkavállalás esetén az illetékes miniszterek és országos hatáskörű szervek vezetőinek a munkaügyi miniszterrel egyetértésben kiadott, illetve a munkaviszonyban nem állók esetében a Munkaügyi Minisztérium engedélyét,
- g./ gyógykezelésre utazás esetén az Országos Orvosszakértői Intézet javaslatát,
- h./ sportversenyre utazásnál az Országos Testnevelési és Sport Hivatal hozzájárulását,
- i./ szolgálati utazásnál az utazást elrendelő, illetve küldő szerv javaslatát,

6./ Az 5. pontban felsoroltakon kívül:

- a./ a Szovjetunióba történő utazás esetén:
 - a szovjet rendőri szervek által kiadott meghívó tanusítványt /bemutatás után vissza kell adni a kérelmezőnek/,
 - hozzátartozó halála, vagy súlyos megbetegedése esetén a szovjet rendőri szervek igazolásával ellátott táviratot /bemutatás után vissza kell adni a kérelmezőnek/,

- hivatalos kiküldetésbe utazó hozzátartozó kísérése, látogatása esetén a kiküldő szerv, intézmény javaslatát,,
- diákok, aspiránsok, ösztöndíjasok, katonai iskolán tanulók, hajósok hozzátartozói, barátai, ismerősei látogatásához a szovjet intézmény vezetője /parancsnok/ hozzájárulását,
- külképviseleten szolgálatot teljesítő hozzátartozó látogatásához a moszkvai magyar nagykövetség hozzájárulását,
- az utazási irodák által szervezett egyéni turisztika esetén az utazási iroda által kiadott igazolást /Voucher/,
- vállalatok által szervezett csereutazáshoz: a meghívó szerv levelét /magyar nyelvre fordítva/.

b./ Jugoszláviába turista utazáshoz a Magyar Nemzeti Bank előzetes valutakiutalási engedélyét,

c./ Jugoszláviába az utazási irodák által szervezett társas turisztika céljából történő utazás esetén az utazási iroda által kiállított részvételi igazolást kell csatolni.

7./ Az utlevél, a csoportos utlevél és a kiutazási engedély illetékköteles. Az illetéket a vonatkozó pénzügyminiszteri rendeletben meghatározottak szerint kell lerovatni.

8./ Az utlevél és kiutazási engedély iránti kérelmet:

- a./ szolgálati célú utazás esetén általában az utaztató vállalat, intézmény megbízottja a székhely szerint illetékes rendőrkapitányságon,
- b./ magánutazás esetén a kérelmező személyesen nyújtja be, vagy együttélő családtagok együttes utazása esetén a szülő, házastárs vagy a felnőttkorú gyermek is benyújthatja az állandó lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságon.

9./ A csoportos utlevél iránti kérelmet az utazási iroda, az utazást szervező vállalat, intézmény megbízottja:

- a./ egy megye lakóiból szervezett utazás esetén a megyeszékhelyi rendőrkapitánysághoz,
- b./ a nem megyeszékhelyi városban működő utazási iroda, vállalat, intézmény a működési területén lakókból szervezett utazás esetén a székhelye szerint illetékes rendőrkapitánysághoz,
- c./ az országos szervezésű társasutazásoknál a Bp. V. kerületi rendőrkapitánysághoz nyújtja be.

10./ Utlevél és kiutazási engedély iránti kérelem esetében a kérelmező adatait ellenőrizni kell:

- a./ minden esetben a helyi bűnügyi, lakcím- és utlevélnyilvántartásban / a továbbiakban: helyi nyilvántartás/,

- b./ szolgálati célú és csoportos utlevél iránti kérelem esetén ezen kívül az állandó lakóhely szerinti rendőrkapitányság helyi nyilvántartásában,
 - c./ ha a kérelmező állandó lakóhelyét egy éven belül megváltoztatta, az előző állandó lakóhelye szerinti rendőrkapitányság helyi nyilvántartásában,
 - d./ a Szovjetunióba és Jugoszláviába történő utazásnál, továbbá ha a kérelmező körülményei indokolják, a BM NyK 2. Osztályán is,
 - e./ az egy éven belül ismételt utazást kérelmezőt a BM Nyilvántartó Központ 2. Osztály nyilvántartásában ismételten nem kell ellenőrizni.
- 11./ Abban az esetben, ha a kérelmező adatai pontatlanok, valamint egyéb körülményei tisztázásra szorulnak, a rendőrkapitányság jogosult nyílt rendőri információt is beszerezni.
- 12./ Az ellenőrzést követően, amennyiben a kérelmező megfelel a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, az utlevelet vagy kiutazási engedélyt ki kell adni.
- 13./ Magánutlevelet, kiutazási engedélyt, csoportos utlevelet a 4/1970/III.3./ Kormány számú rendelet /a továbbiakban: R/9.§./1/ bekezdésében meghatározottak szerint lehet kiadni.
- 14./ Szolgálati utazásra magánutlevelet kell kiadni a vállalatok, egyesületek, szövetkezetek, intéz-

mények azon dolgozóinak, akik a R.6. §-ában foglaltak szerint szolgálati utlevélre nem jogosultak.

- 15./ Az utlevélkérelem elbírálására, az utiokmány aláírására a rendőrkapitányság vezetője, az igazgatásrendészeti osztály, alosztály vezetője vagy az általa megbízott személy jogosult.
- 16./ Szolgálati és magánutazásra az illeték egyidejű lerovása mellett egy eljárásban öt kiutazási engedély is kiadható.
Szovjetunióba és Jugoszláviába magánutazásra egy eljárásban egy kiutazás engedélyezhető.
- 17./ A vállalat, intézmény kérésére szolgálati utazáshoz - megfelelően indokolt esetben - "többszöri kiutazási engedély" is kiadható.
- 18./ Az állampolgárok magán célból /látogatás, egyéni vagy társas turisztika/ történő kiutazását évente többször is lehet engedélyezni, amennyiben a kérelmező jelen intézkedésben foglaltaknak megfelel és az 5., 6. pontban felsorolt mellékleteket csatolja.
- 19./ Abban az esetben, ha a kérelmezőre a jogszabályokban meghatározott kizáró vagy korlátozó ok vonatkozik, a kérelmet el kell utasítani.
- 20./ Amennyiben a R.3.§. /1/ bekezdés c./ pontja szerint a kérelmező büntető ítélet hatálya alatt áll, kedvező elbírálást lehet alkalmazni,

ha vétség miatt ítélték el. Egyébként a c./ pontban foglalt kizáró ok mindaddig fennáll, míg a kérelmező nem mentesül a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól.

21./ A R.3.§. /1/ bekezdés e./ pontjában meghatározott kizáró okot differenciáltan kell alkalmazni:

a./ általában nem lehet engedélyezni a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaságba és azon keresztül történő utazást, továbbá ha a kérelmező szocialista országokba utazásának célja az, hogy jogellenesen külföldön tartózkodóval találkozzék, vagy utazását hazatérés megtagadására használja fel,

b./ egyéb esetekben az utazást nem kell korlátozni.

22./ A R.3.§./1/ bekezdés c/-e/ pontjában, valamint a 4.§./1/ bekezdésében foglalt kizáró okok fennállása esetén kedvező elbírálás alkalmazható, ha a kérelmező politikai magatartása, munkához való viszonya vagy egyéb méltánylást érdemlő körülményei ezt lehetővé teszik.

23./ A 22./ pontban foglaltak elbírálására a rendőrkapitányság vezetője jogosult.

24./ A R.4.§./1/ bekezdésében előírt, az utazásból történő kizárás időtartamának meghatározására a rendőrkapitányság vezetőjének kell javas-

latot tennie, melyet a rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztály vezetője hagy jóvá.

- 25./ A Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaságba és azon keresztül utazásra irányuló kérelmeket fokozott körültekintéssel kell elbírálni.
- 26./ Az utlevél, a csoportos utlevél és a kiutazási engedély iránti kérelem elutasítását írásbeli határozatban kell közölni a kérelmezővel.
- 27./ A R.4.§./3/ bekezdésében meghatározott esetekben az utlevelet be kell vonni.
Az utlevél bevonását az Utlevélosztály vezetője, a rendőrfőkapitány, a rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztály vezetője, a rendőrkapitány a kiállításra jogosult igazgatásrendészeti osztály, alosztály vezetője rendelheti el.
- 28./ Az utlevél bevonásáról határozatot kell hozni, melyet a bevonással egyidőben át kell adni az utlevél tulajdonosának. Amennyiben az írásbeli határozat elkészítése késedelemmel járna - az utlevél egyidejű bevonása mellett - a határozatot szóban kell közölni. Ilyen esetben az írásbeli határozatot három napon belül kell megküldeni az érdekeltnek.
- 29./ Az elsőfokon eljáró rendőrkapitányság, amennyiben az érdekelt fellebbezéssel élt az elutasító, vagy az utlevél bevonására vonatkozó határozat ellen - a kérelmet az ügyre vonatkozó összes irattal együtt a fellebbezés benyújtásától számított 8 napon belül a másodfokon eljáró szervhez - a rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztályára - javaslatával terjessze fel.

- 30./ Az ügyet nem kell felterjeszteni ha a rendőrkapitányság a fellebbezésben foglaltak alapján a határozatát megváltoztatja. Ebben az esetben az érdekelt részére adja ki az utlevelet.
- 31./ A másodfoku szerv a fellebbezéssel megtámadott határozatot helybenhagyhatja vagy megváltoztatja.
- 32./ A másodfoku hatóság által jogerősen elutasított utlevélkérelmek esetében a kérelmező panasszal élhet. A panasz kivizsgálására, elbírálására, amennyiben a döntést másodfokon a rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztály vezetője hozta az Utlevélosztály vezetője, az Utlevélosztály vezetője által hozott másodfoku döntés esetében a BM igazgatásrendészeti csoportfőnök jogosult.
- 33./ Amennyiben a másodfoku szerv vezetője a panaszbeadványban foglaltaknak helyt ad; döntéséről értesítse közvetlenül az érdekeltet és az ügyiratokat küldje vissza az elsőfokon eljáró rendőrkapitányságnak. A határozat megváltoztatása esetén utasítsa az elsőfokon eljáró rendőrkapitányságot az utlevél kiadására, illetve a bevont utlevél visszaadására.
- 34./ Amennyiben a kérelmező előző utlevélkérelmét miniszter, miniszterhelyettes vagy csoportfőnök utasította el, az új kérelmet föl kell terjeszteni javaslattal együtt jóváhagyás végett a BM Igazgatásrendészeti Csoportfőnökségre, ha:
- a./ az előző utlevélkérelem elutasítása alapját képező kizáró vagy korlátozó ok fennáll, de indokoltnak tartják az új kérelem méltányos, kivételes elbírálását,

b./ az előző utlevélkérelmet az 1970. évi 4.sz. tvr. 3.§./2/ bekezdése alapján utasították el, de a kérelmező külföldi utazása korlátozását az új utlevélkérelem adatai alapján nem tartják indokoltnak.

35./ A rendőrfőkapitányságok igazgatásrendészeti osztályvezetői figyelőztetést rendelhetnek el a rendőrkapitányságokon. A figyelőztetés szigorúan titkos intézkedés, ezért a TUK szabályai szerint kell eljárni és fokozottan be kell tartani a konspiráció szabályait.

36./ A Bulgáriába, Csehszlovákiába, Lengyelországba, NDK-ba és Romániába utlevelet kérelmező figyelőztetett személy kérelmének elbírálása előtt köteles a rendőrkapitányság a figyelőztetést elrendelő szervet értesíteni és annak véleményét kérni.

37./ A figyelőztetett személyek Szovjetunióba és Jugoszláviába utazásra benyújtott utlevélkérelmeiben - további intézkedésig - a rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztálya dönthet:

a./ engedélyezés esetén a rendőrkapitányság adja ki az utlevelet,

b./ a rendőrfőkapitányság elutasító döntését jogszabályi hivatkozással küldje vissza a rendőrkapitányságnak, amely hozzon elutasító határozatot és küldje meg a kérelmezőnek.

38./ Amennyiben a 37./ pont szerinti érdekelt az elutasító döntés ellen fellebbezéssel élt, az

eljárás azonos a jelen intézkedés 29., 31., 32., és 33. pontjában foglaltakkal.

- 39./ A rendőrkapitányságoknak az utlevél ügyintéző tevékenységük végrehajtása mellett feladatuk az is, hogy a belső és külső ellenség elleni harcban az állambiztonsági, bűnügyi operatív szervek kutató, felderítő és feldolgozó munkáját - az általuk megadott szempontok alapján - hathatósan segítsék.

Folyamatosan tájékoztassák a társadalmi tulajdonvédelmi osztályt, alosztályt azokról a kérelmezőkről, akiknek indokolatlanul gyakori és rövid időtartamu utazásai jogsértő cselekményre utalnak.

- 40./ Az utlevél nyilvántartásban, valamint az irattári anyagokban az állambiztonsági és bűnügyi operatív szervek ellenőrző, kutató, tanulmányozó munkát végezhetnek.

- 41./ Az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény 36.§-a alapján a kérelmező a kérelem elbírálása során keletkezett iratokba betekinthet, amennyiben azok államtitkot, vagy szolgálati titkot nem képeznek.

A figyelőztetett személyek kérelmébe a betekintést el kell utasítani - a 6/1971./XII.30./ BM számú rendelettel módosított 2/1970./III.3./ BM számú rendelet 8. §-ára hivatkozással és ezt jelenteni kell a figyelőztetést elrendelő szervnek .

- 42./ Az utlevél, a csoportos utlevél és a kiutazási engedély iránti kérelmek intézésének határideje 14 nap.
Indokolt esetben - haláleset, betegség, sürgős szolgálati utazás - az utlevélkérelmet soronkívül, illetve 48 órán belül kell elbírálni.
- 43./ A határidő meghosszabbítása esetén az 1957. évi IV. törvény 37.§./4/ bekezdése szerint írásban kell értesíteni a kérelmezőt.
- 44./ Az utlevél iránti kérelem jogerős elutasítása esetén a rendőrkapitányságnak értesítenie kell a kérelmező lakóhelye, illetve a szolgálati utazást elrendelő szerv székhelye szerinti illetékkiszabási hivatalt az illeték visszautalása végett.
- 45./ Az utlevél elvesztéséről, megsemmisüléséről jegyzőkönyvet kell felvenni. Az elveszett, megsemmisült utlevél helyett - amennyiben ez a tulajdonos terhére nem róható - új utlevelet kell kiadni az illeték újbóli lerovása mellett.
- 46./ A rendőrkapitányságok minden hó 5-ig terjesszenek fel statisztikai jelentést az előző havi utlevél, csoportos utlevél, kiutazási engedély iránti kérelmekkel kapcsolatos tevékenységükről az erre rendszeresített nyomtatványon a rendőrfőkapitányságok igazgatásrendészeti osztályához.
- 47./ Az ezen intézkedésben meghatározott szocialista országokba szóló utlevélkérelmek ügyintézési, nyilvántartási és irattári szabályaira vonatko-

zóan a BM Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség
Utlevélosztály vezetője rendelkezzen.

- 48./ A HM hivatásos és továbbszolgáló állománya, valamint polgári alkalmazottainak a szocialista országokba irányuló magánkérélmé esetén a Magyar Néphadsereg vezérkari főnöke vonatkozó utasítása szerint kell eljárni.
- 49./ A BM állományában szolgálatot teljesítők utlevélkérelmé esetén a 18/1976./VI.8./ számú belügyminiszteri utasítás szerint kell eljárni.
- 50./ Ez az intézkedés 1977 január 1-én lép hatályba. Egyidejűleg a BM Igazgatásrendészeti csoportfőnökének 01/1971./XII.27./ és az azt módosító 1/1974/VII.30/ számú utasítása hatályát veszti.

Kukuk István
/: Kukuk István :/
r.ezredes
csoportfőnök.

Készült: 600 példányban

Felterjesztve: Államtitkár elvtársnak,
Miniszterhelyettes elvtársnak
főcsoportfőnök helyettes elvtársnak.

Kapják: országos parancsnokok,
csoportfőnökök,
BM Nyilvántartó Központ vezetője,
III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökhelyettesei,
III. Főcsoportfőnökség önálló osztályvezetői,
BM Belbiztonsági osztály vezetője,
BM II/I-1., 2., 3. Osztály vezetője,
BM Nyilvántartó Központ osztályvezetői,
BM Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség
osztály és alosztályvezetői,
BM Határőrség Országos Parancsnokság Felderi-
tő és FEP osztály vezetője,
BM iskolák parancsnokai,
budapesti, megyei rendőrfőkapitányok,
helyetteseik,
igazgatásrendészeti osztályvezetők, alosztály-
vezetők, kiemelt főelőadók, utlevél előadók,
járási, városi, városi és járási, kerületi
rendőrkapitányok,
igazgatásrendészeti alosztályvezetők,
MNVK/2 Csoportfőnökség.